

Köyhyyden ja eriarvoisuuden vähentäminen tärkeää valtion ensi vuoden talousarviossa

Hallitusohjelmaan on kirjattu, että köyhyyden ja eriarvoisuuden vähentäminen on keskeinen tavoite, joka ohjaa kaikkea hallituksen päätöksentekoa. Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry odottaa tämän kirjausten näkyvän valtion ensi vuoden talousarviossa.

Hallitus rakentaa talousarviota erittäin haastavassa tilanteessa. Sivistysvaltion on kuitenkin huolehdittava heikoimmistaan ja Suomella on oikeudellinen ja moraalinen velvollisuus huolehtia siitä, että he tulevat huomioituksi.

Köyhien eläkeläisten määrä on kasvanut Tilastokeskuksen tuoreimman (12.3.2020) tiedon mukaan jo 217 000 henkeen ja sosioekonomisista ryhmistä lukumääräisesti eniten pienituloisia on nimenomaan eläkkeensaajien ryhmässä. Luvut ovat vuoden 2018 lopusta, vuoden 2017 lopussa pienituloisten eläkeläisten lukumäärä oli 194 000 henkeä, joten vuoden aikana lukumäärä kasvoi hurjasti.

Suomeen on nyt lopultakin laadittava jo pitkään vaatimamme toimenpideohjelma, jolla eläkeläisköyhyys kitketään. Tämä voidaan laatia osana hallitusohjelmaan kirjattua ikäohjelmaa ja keskeisenä osana on oltava viime vuoden vaihteessa toteutettujen kansaneläkkeiden tasokorotusten jatkaminen myös ensi vuonna.

Pienituloisten asemaa on tarkasteltava kokonaisuutena ja haettava aidosti vaikuttavia toimia heidän tilanteensa parantamiseksi. Merkittävässä osassa eläkeläisten toimeen-

Kirjoittajan mielestä Suomeen on lopultakin laadittava toimenpideohjelma eläkeläisköyhyyden kitkemiseksi.

tulon kannalta ovat palvelut, niiden saatavuus ja saavutettavuus sekä hinta-/maksutaso.

Terveystuon asiakas- ja palvelumaksut sekä lääkehoidon kustannukset eivät saa muodostua esteeksi palveluiden ja hoidon saamiselle. Niiden erilliset maksukatot tulee ehdottomasti yhdistää yhdeksi maksukatoksi, jonka taso tulee määritellä korkeintaan täyden takuueläkkeen suuruisiksi.

EKL edellyttää yhä, että ennen vaaleja annettu lupaus alle

1400 euron eläkkeiden korotuksesta sadalla eurolla netto-na toteutetaan.

Hallitusohjelmassa on kirjaus: "Käynnistetään kolmikantainen selvitys siitä, miten työeläkejärjestelmän sisällä voitaisiin parantaa pienimmillä työeläkkeillä olevien asemaa. Osana tätä selvitystä selvitetään keinoja, joiden avulla voitaisiin nostaa alle 1400 euron työeläkkeitä nettomääräisesti 100 eurolla työeläkemaksuja nostamatta."

Selvitystyö on nyt käynnis-

tettävä ja mukaan on otettava myös keskeisten eläkeläis- ja nuorisjärjestöjen edustus sukupolvien välisen solidaarisuuden hengessä.

Kotitalousvähennys on tällä hetkellä ennen muuta hyväntuloisten asumisen tukimuoto sekä epätasa-arvoinen asuntokunnan koosta riippuen, sillä pariskunta saa remontistaan tuplasti enemmän kuin yksin asuva. Vähennystä heikennettiin viime vuoden vaihteessa. Vähennyksen maksimimää-

rää pitäisi nyt korottaa huomattavasti nykyisestä 2250 eurosta ja vähennyksen määrä työn hinnasta on vähintäänkin palautettava entiselle 50 prosentin tasolle nykyisestä 40 prosentista.

Pienituloisimmilla eläkkeensaajilla ei ole tällä hetkellä mahdollisuutta kotitalousvähennykseen, koska vähennys tehdään maksetusta verosta eikä heillä ole veroa maksussa.

Heidän tueksi tulee luoda järjestelmä, joka vastaa perusteitaan ja määrältään

kotitalousvähennystä. Näin saataisiin monia myönteisiä vaikutuksia ikäihmisten itsenäiseen selviytymiseen muun muassa kotipalveluiden käytön lisääntymisen ja palveluasumisen mahdollisen lykkäytymisen myötä. Valmistelun pohjana voisi käyttää SITRAN jo vuonna 2015 tekemää ehdotusta.

Kaikkissa verolinjauksissa on erityisesti huomioitava se, että välillisten verojen korottaminen kohdistuu kaikkein kipeimmin pienituloisiin ja niiden korotuksista tulee pidättäytyä ainakin välttämättömyyshyödykkeiden osalta.

Veronkevennyksiin ei ole nyt tarvetta, koska palvelutkin on maassamme hoidettava. Korostamme kuitenkin, että palkansaajille mahdollisesti annettavat veronkevennykset on toteutettava myös eläkkeensaajien kohdalla. Verotoman eläketulorajan jälkeen eläkkeensaajien verotus ei saa olla palkkatulon verotusta ankarampaa, niin kuin tällä hetkellä on.

Eläke- ja palkkatulon verotuksen vertailussa on luovuttava tulkinnasta, että palkansaajan työeläkevakuutusmaksu (TyEL-maksu) olisi veroa. Vaatimustamme tukee muun muassa eduskunnan perustuslakivaliokunnan kannanotto (PeVI 30/2005 vp), jonka mukaan mainittua maksua ei voida pitää verona.

Simo Paasilta

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL:n puheenjohtaja
Salon Eläkkeensaajat ry:n puheenjohtaja

TS/JORI LIMATAINEN